საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია

დრ. მთავარ კომიტის ორგანო.

სოციალისტ-ფედერალისტი

№ 1 1921 წ. სამშაბათი მარტის 1 № 2

ფასი 50 მანეთი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რედაქციის მისამართი:
დამფუძნებელი კრების ქ. № 6
ტელეფონი 12—29

ტფილისი 1 მარტი 1921 წ.

საქართველო ორ მებრძოლ ზაგი. ბანაკს წარმოადგენს. ლიხის მთის გადაღმა ირაზმება მენშევიკების ძალა და იგი ფიქრობს გაუმკლავდეს საქართველოს სოციალისტურ წყობილებას. პირველი მოთხოვნილებას ყოველივე სალად მოაზროვნე ქართველისა, განურჩევლად პოლიტიკურ რწმენისა, უნდა შეადგენდეს სასწრაფოდ ზავის ჩამოგდებას. ძმათა სისხლის ღვრა და სამოქალაქო ომი უნდა მოისპოს დაუყოვნებლივ, ვინაიდან უმთავრესი პირობა ზავისა—საქართველოს პოლიტიკური სიცოცხლე რუსეთის რევოლიუციის ფრონტის ნიადაგზე უდაოდ მიღებულია რევკომის მიერ.

პოლიტიკური და ეკონომიური სისტემა საბჭოთა კონსტიტუციისა, ბატონობა მშრომელი ხალხის, ესრედ წოდებული პროლეტარიატის დიქტატურა, თავის ხელში აღებს მთელი პოლიტიკურ-ეკონომიური აპარატისა არა თუ არ დასცემს ჩვენი ცხოვრების საფუძვლებს, პირიქით განამტკიცებს და ააყვავებს მთელს ჩვენს კულტურას.

ბურჟუაზიამ გარყვნა და მოსპო საფუძველი ჩვენი ქვეყნის აყვავებისა. ჩვენში ირღვეოდა და იშლებოდა ყოველი დარგი ცხოვრებისა, რასაც მიეწერება მენშევიკების ბურჟუაზიულ მართველობის სისტემას. სოციალიზმი—აი ნიადაგი ახალი საქართველოსი, წითელი ქართული ჯარი—აი სამხედრო თანამედროვე ორგანიზაცია წითელი საქართველოსი, დაცვა საქართველოს მთლიანობის, ქართველ ხალხის და საქართველოში მოსახლე სხვა ერებისა არის სიმბოლო სოციალიზმისა და ეს მთავარი პრინციპები მიღებული პრინციპებია საქართველოს რევკომისათვის რომლის თანხმობით დღეს მიემგზავრება დელეგაცია ლიხის იქით საქართველოში.

ჩვენ დარწმუნებულ ვართ, რომ საქართველოს მშრომელი ხალხისათვის ზავისათვის გადადგმული ნაბიჯები გამოიღებს სათანადო ნაყოფს, შესწყდება შინაური ომი და მენშევიკებიც თავს გაანებებენ პარტიულ ეგოიზმით ნაკარნახევ ქართველ ერის არსებობის თვალსაზრისით უკვე უაზრო ომის გაგრძელებას.

მენშევიკების დამოუკიდებლობა და საქართველოს დამოუკიდებლობა

სამი წლის განმავლობაში ქართველი ერი ბევრ თავისებურ პოლიტიკურ მოვლენის მოწმე იყო, მაგრამ ყველაზე თვალსაჩინოდ უნდა ჩაითვალოს მენშევიკების პოლიტიკა ეროვნულ საკითხში. ვის არ ახსოვს ის დრო, როდესაც პოლიტიკა ეროვნულ საკითხში. ვის არ ახსოვს ის დრო, როდესაც პოლიტიკურ ცენტრალიზმის მოქადაგენი და ყალბად გაგებულ ინტერნაციონალიზმით დაბრმავებულნი, მენშევიკები გუნდრუკს უკმევდენ რუსეთის მპყრობელობითი იმპერიალიზმს და ფეხქვეშ სთელავდნენ ყოველივე ნიშანს ქართველი ერის თვითარსებობისა და თვითმოქმედების. ვის არ ახსოვს ეს ბნელი ხანა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური ცხოვრებისა. იგი არც ისე შორსაა ჩვენგან და მისი უმზგავსო და მახინჯი სახე ჩვენს თაობას თვალწინ უდგას და მომავალ თაობათ კი სამარცხვინო ისტორიად გადაეცემათ. ისტორია არაფერს არ ივიწყებს, ისიც კარგად ახსოვს ჩვენს თაობას, რომ ეროვნულ ნიჰილიზმიდან ამ ხალხმა ეროვნულ საკითხში ერთბაშად ფრონტი იცვალა და უკიდურეს ნაციონალიზმში შესტოპა. ქართველი საზოგადოების ფართო წრეები ამ გარემოებამ ცოტა ხნით საგონებელში ჩააგდო, მაგრამ ძალიან მალე ეროვნულ აღორძინების შესაძლებლობამ, რომელიც ხანგრძლივად დაგროვილი იყო ერის სტიქიაში ფართო გამოსავალი ჰპოვა და შექმნა ის განსაკუთრებული პირობები, როდესაც მთელი ერი პოლიტიკურმა ჰიპნოზმა მოიცვა და მენშევიკების გულწრფელობა დააჯერა. რაში იყო ნამდვილად საქმე, ცხადი უნდა ყოფილიყო, რომ მენშევიკები ერთ მშვენიერს დღეს თავის ბუნებას ვერ შესცვლიდნენ და მათ მიერ ეროვნულ საკითხში ფრონტის შეცვლა ნაკარნახები იყო სხვა არაფრით გარდა პოლიტიკური კომბინაციისა, პოლიტიკური ანგარებისა. რუსეთის რევოლიუციის განვითარებამ თანდათანობით ულმობელად გააშიშვლა მენშევიზმი და დაუკარგა მას ყოველივე პოლიტიკური მნიშვნელობა. რუსეთის რევოლიუციის მიერ უარყოფილი და უკუგდებული მენშევიზმი კავკასიონის გადმა გადმოიპრა და პირველ ხანებში მთელ ამიერკავკასიაში გამაგრებას შეეცადა, მაგრამ აქაც დამარცხებულმა საქართველოში მოიკალათა და იგი მენშევიზმის საფუძლისწულო მამულად გამოაცხადა. ასეთი იყო ის მწუხრის ისტორია მენშევიზმის პოლიტიკური დავრდომისა, რომლის გზა მოფენილია მისი იდეოლოგიურ სხეულის ნატეხებით, ცენტრალიზმიდან დამოუკიდებლობისაკენ—ასეთია ეს მომენტები, სადაც ყოყლოჩინა ინტერნაციონალისტები წარბ-შეუხრელ შოვინიზმამდე დაქვეითდნენ.

გულწრფელი ნაწილი ქართველი ერისა ეროვნულ შემოქმედებას დაჰხაროდა და შეძლებისდაგვარად ეროვნულ აღორძინებას ემსახურებოდა, მენშევიზმისთვის კი საქართველო მენშევიკურ პოლიტიკის გადარჩენის ჩ-რჩო იყო. საქართველოს ფასი ჰქონდა იმდენად, რამდენადაც მასში მენშევიზმი ბატონობდა. ეს იმდენად ნათლად ჩანდა მენშევიკების მთელი საქმიანობისაგან, იმდენად ცხადი იყო ეროვნული პრობლემის პოლიტიკურ კომბინაციის საკითხად დასახვა მენშევიკების მიერ, რომ დრო გამოშვებით გაისმოდა იქვი, როგორც პრესაში ისე პოლიტიკურ გამოსვლებში, რომ სხვა პოლიტიკურ კონიუნქტურას დროს მენშევიკებში კვლავ გაიღვიძებდა ჩრდილოეთისაკენ მისწრაფება და ცენტრალიზმის თაყვანისცემა.

სამი წლის განმავლობაში ხალხი პოლიტიკურ ჰიპნოზს განიცდიდა. მშრომელი მასსა თან და თანობით სრულიად ბუნებრივად ჩაება ეროვნულ შემოქმედებაში, ერის უდიდესი ნაწილი და ეროვნულ საგანძურის მემკვიდრე— მშრომელი კლასი ეროვნულ აღორძინების დასაყრდენად გარდიქცა და ამ სამი წლის განმავლობაში მისი ეროვნული შეგნება კლასიურთან ორგანიულად შედუღებული უმაღლეს წერტილამდე ავიდა. ამ პროცესში თავისთავად მენშევიკებს წილი არ უდევთ ეს მშრომელი მასსის შეგნების საქმეა და მისი წარსული კულტურის ნაანდერძევი. მშრომელი მასსის ნაციონალიზმი ჯანსაღი ნაციონალიზმი იყო, რომელიც არც ერთი სხვა ერის კეთილდღეობას არ ეწინააღმდეგება, არამედ გულისხმობს და ამიტომაც იყო, რომ მენშევიკური ნაციონალიზმი და მშრომელი მასსის ნაციონალიზმი ერთი მეორეს არ ჰფარავდნენ. პირველი იყო თავიდან ბოლომდე შოვინისტური.

დღეს ქართველი მშრომელი მასა მენშევიზმის დაცემის მოწამეა. მენშევიკურ პოლიტიკის აგონია სამი წელი გაგრძელდა და ამ სამი წლის განმავლობაში მენშევიკური პრესა. დღე მუდამ მის მტკიცებაში იყო, რომ მენშევიზმი და საქართველო ერთი და იგივეა, რომ საქართველოს ბედნიერება მენშევიკების წარმატებასთანაა დაკავშირებული, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობა მენშევიკების დღეგრძელობასთანაა გადანასკვული? მართალია ეს?

აი სწორედ ასეთი კითხვა სდგება დღევანდელს ძეტად მნიშვნელოვან ისტორიულ მომენტში და ყველასათვის ნათელი უნდა გახდეს ის დიდი განსხვავება, რომელიც არსებობდა მენშევიკების პოლიტიკის დამოუკიდებლობასა და საქართველოს პოლიტიკურ დამოუკიდებლობის შუა. მენშევიკური დამოუკიდებლობა თუ საქართველოს დამოუკიდებლობა—აი მარტივი საკითხი და ქართველმა მშრომელმა უნდა იცოდეს რომ ამ ორ გარემოების შუა არავითარი კავშირი არაა, რომ მენშევიზმმა მხოლოდ მოხერხებულად ისარგებლა ქართული ეროვნული შეგნებით, ალლო აუღო რუსეთის რევოლიუციის მიერვე წამოყენებულს დიდ პრინციპს ეროვნულ თვით გამორკვევისა და თავისი მომაკვდავი სული ქართველი ერის აღორძინებულ სხეულზე ერთი ხნით მოიბრუნა; მან უნდა იცოდეს, რომ მენშევიკების დაცემა საქართველოს განადგურებას არ ნიშნავს. მენშევიკებმა რუსეთის რევოლიუციისაგან ერთი რამ კარგად შეისწავლეს, სახელდობრ ის, რომ ამ უდიდეს რევოლიუციას კლასობრივ განთავისუფლებასთან ერთად ეროვნულ განთავისუფლების დროშაც მაღლა ეპყრა და როდესაც მათ ხრული უნიჭობა გამოიჩინეს კლასთა ბრძოლის ხელმძღვანელობისა, თუმცა ეს სადავე საკმაოდ დიდხანს მათ ხელში იყო, უკან დახევა იწყეს კლასობრივ ბრძოლის პოზიციებიდან და მხოლოდ ეროვნულ დროშას ჩასჭიდეს ხელი. ამით მათ უღალატეს საერთო ბრძოლას მშრომელთა განთავისუფლებისათვის და თავისი ერიც მოსწყვიტეს პროლეტარულ რევოლიუციას. ამით აიხსნება გამუდმებული ცდა რევოლიუციასა და საქართველოს შორის ჩინური კედლის აშენებისა და არა პატრიოტიზმით ან მაღალი ეროვნული მისწრაფებებით. მაგრამ რევოლიუციას თავისი ლოღიკა აქვს. კლასობრივი და ეროვნული განთავისუფლების შუა არსებულ განუწყვეტელი კავშირი, იმპერიალიზმის სიმახინჯით გამოწვეული ერთი მეორეს დიდი ხნით ვერ დასცილდებოდნენ და მენშევიკების უსაზღვრო ენერგიამ ვერ გაახანგრძლივა ეს დაშორება. კლასობრივ ბრძოლის ფრონტი უნდა გასწორებოდა ეროვნულ თავისუფლებისათვის ბრძოლას, მაგრამ ვიდრე ეს მოხდებოდა ეროვნულ ბრძოლის დროშა პოლიტიკურ კომბინატორებს უნდა წართმეოდა. ასედაც მოხდა: მოკვდა მენშევიკების დამოუკიდებლობა, გაუმარჯოს საქართველოს დამოუკიდებლობას.

შალვა ნუცუბიძე.

პირველი შთაბეჭდილება

[illegible] ჰაერი [illegible]. მოსალოდნელი ქარიშხალი მშვიდ მინდით შეიცვალა.

აწ ანდერძ-აგებულმა მენშევიკურმა მთავრობამ ხალხის აზროვნება და წარმოდგენა ბოლშევიკებზე უცნაურად მოამზადა:

ყველას ეგონა, რომ ბოლშევიკობა— ეს არის განსახიერება უკიდურესის ბარბაროსობისა.

მათ მოსვლასთან ერთად აქ უნდა გაჩენილიყო საშინელი ძარცვა და განადგურება ცხოვრებისა. ბავშვების ჟლეტა, ქალების გაუპატიურება, ძარცვა-გლეჯა, დაცინვა და ფეხ ქვეშ გათელვა ყოველგვარი ქართულის სიწმინდისა.

ამიტომ ყველას ჟრუანტელი უვლიდა ბოლშევიკების ხსენებაზე და მათ გამოსარჩლებაზე თქმული სიმართლის სიტყვა—სამშობლოს უკიდურეს ღალატად ჩაითვლებოდა.

მაგრამ ცხოვრების მოზღვავებული ტალღები ვერ შეაჩერა სიყალბით ნაშენმა გალავანმა და პირველ შეტევაზე დაიღვა იგი.

დღეს საქართველოს დედა-ქალაქში ბოლშევიკობაა გაბატონებული და ჩქარა მთელ საქართველოშიც გამეფდება იგი.

თებერვლის 25-ს, დღის თორმეტ საათზე აფრიალდა ქალაქის გამგეობაზე წითელი დროშა.

მას უკან უკვე გავიდა სამი დღე. მაგრამ ის შიში, რომლის გამოც ჟრუანტელი უვლიდა მთელ ხალხს—იოტის ოდნავადაც არ გამართლდა.

ვიდრე ბოლშევიკები შემოვიდოდნენ, ჯერ თვით ქართველმა ინტელიგენტთა ჯგუფმა მოახერხა საუცხოვო წესრიგის დაცვა, შემდეგ ბოლშევიკების მოსვლით უფრო განმტკიცდა ეს წეს-რიგი, სიმშვიდე და ყველას აღეძრა ნდობა მომავლის უკეთესობაში.

ძარცვის მაგიერ—სიმშვიდეა.

ტაციობის სანაცვლოდ—წესიერი აღებმიცემობა.

დაცინვისა და შეურაცხყოფის სანაცვლოდ—პიროვნებისა და ყველაფის წესიერი დაცვა.

საერთოდ წითელ არმიელს ჯერ უზესობა არ ჩაუდენია. ყველაფერს ფასით ჰყიდულობენ, ყველგან ზრდილობიანათ იქცევიან.

სიმშილის მაგიერ ხელდახელ ეწყობა პურის ცხობა.

ეს ხდება ჯერჯერობით ცხოვრების ჩვეულებრივ სფეროში, რაც შეეხება იდეიურ მხარეს აქაც ყველაფერი სანუგეშოა.

შემადგენლობა საქართველოს რევოლიუციური კომიტეტისა სულ ქართულია ერთი პირის გარდა.

ყველას მტკიცე სურვილს შეადგენს ქართული ეროვნული სული არ იყოს შელახული. საქართველოს გაბოლშევიკება—ის არა ჰნიშნავს საქართველოს დამოუკიდებლობის მოსპობას.

სახელმწიფო ენად ისევ ქართული ენა დარჩება. შედგენილი იქნება ქართული წითელი ჯარები. მოიწოდებენ ყველა გულწრფელ ქართველ მუშაკს, მოვიდეს და ჩაებას განახლებულ რევოლიუციურ მუშაობაში, რაძას მოითხოვს მოვალეობა და სიყვარული ქართველი ხალხისა.

და ვისაც კი შეუძლიან გულწრფელად მიიღოს სოციალისტური შეხედულობა, უნდა ჩაებას დღევანდელ შემოქმედებითი მუშაობაში, იმ სი ეროვნული გრძნობა კი არ იქნება შელახული არავისაგან, ამის თავდებია დღევანდელი კომუნისტური საქართველოს მეთაურენი, მათი სიტყვა, მათი ქცევა და მათი სიყვარული ქართველი ერისადმი.

ასეთია პირველი შთაბეჭდილება ბოლშევიკურის წყობილებისა საქართველოში და თუ შემდეგშიც ასე გაგრძელდა, მაშინ განიფანტება ყოველივე შიში და ძრწოლა ქართველი ხალხისა და მათი გული აღივსება მტკიცე იმედით, რომ მშრომელი საქართველო იქნება უფრო ძლიერი, თავისუფალი და მტკიცე თავისი ცხოვრების ახალ ასპარეზზე, ვიდრე იყო მენშევიკური საქართველოს ხანაში.

ლ. მ.

პარტიულ ამხანაგებისადმი

ჩვენი გაზეთის „სოციალისტ-ფედერალისტის" გამოცემა ისევ განახლდა. ეს ასედაც უნდა მომხდარიყო. ჩვენს პარტიაში არსებული შინაური ბრძოლა და აზრთა სხვაობა თავის ბუნებრივ გამოხატულებას ჰპოებდა პრესაშიაც. სწორედ ამ მიზნით ს. ფ. მუშათა კავშირი სცემდა გაზ. „სოციალისტ-ფედერალისტს", რომელიც პარტიის მემარცხენე ფრთის იდეოლოგიის გამოხატულებას შეადგენდა.

ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური გაურკვევლობა ხელს უწყობდა პარტიაში იმ მდგომარეობის ხანგრძლივობას, როდესაც ხელმძღვანელი ორგანოების უმრავლესობა დაშორებული იყო პარტიულ მასსას. უკანასკნელმა კონფერენციამ სავსებით ნათელჰყო, რომ პარტიული მასსა არ იზიარებდა მთავარ კომიტეტის ოფიციალურ პოლიტიკას, მაგრამ იგივე საბედისწერო და გაურკვეველი საგარეო მდგომარეობა იყო ისის მიზეზი, რომ რუსეთის რევოლიუციაზე ორიენტაცია და ანტანტის საწინააღმდეგო პოლიტიკა ვერ გარდაიქცა სახელმძღვანელო ხაზათ პარტიის მუშაობაში.

დღეს ყოველ ხელის შემშლელ პირობებს ბოლო მოეღო. ანტანტის გაიძვერობა იმათთვისაც ცხადი გახდა, ვისაც ძალიან მაღალი წარმოდგენა ჰქონ-

და „კულტურულ" დასავლეთზე, და რუსეთის რევოლიუციაზე ორიენტაციის სისწორე და სიმართლე ყველასათვის ცხადი შეიქნა, ასეთ პირობებში უნდა ფართო გასავალი მისცემოდა პარტიულ მასსის სულის კვეთებას, ძველი მთავარი კომიტეტი უნდა გადამდგარიყო და პოლიტიკურ გაურკვევლობის მატარებელ პარტიულ ორგანოს „სახალხო საქმეს" ადგილი უნდა დაეთმო ძველი მუშური და გარკვეული სახის გაზეთისათვის „სოციალისტ-ფედერალისტისათვის".

ასედაც მოხდა. ამიერიდან მეტი სიმტკიცე და ერთსულოვნობა უნდა დაეტყოს ჩვენს პარტიას მის მუშაობას და ეს ასედაც იქნება. რუსეთიდან ამოსული წითელი ვარსკვლავი ახალი ქვეყნის მოახლოვების ნიშანია და თავისუფალი საქართველოს ცაზე მას ერთი [illegible] არ უნდა შეხვდეს. [illegible] ახალი ქვეყნის მოახლოვებას.

[illegible] ჩვენს ერთსულოვან მუშაობას ამ ქვეყნის მოახლოვებისათვის!

შრომის სუფევისთვის

საქართველო, როგორც რუსეთის პროლეტარული რევოლიუციის ორბიტში მოქცეული, წარმოადგენს დღეს დამოუკიდებელ სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკას, რომელიც რუსეთის სოციალისტურ ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკის ერთი ტყუპთაგანია.

საბჭოთა წესწყობილება, რომელიც ამა თებერვლის ოცდახუთს გამოცხადებულ იქმნა, უმთავრეს მიზნად ისახავს შრომელი მასის მუშათა და გლეხთა კეთილდღეობას. თვით ძალა უფლებაც ჩვენი ქვეყნისა კომუნისტური წესწყობილებისა გამომდინარეობს მუშათა და გლეხთა საბჭოთაგან. ბატონობა არის ხალხისა, მაგრამ მისი იმ ნაწილის, რომელიც უკრტვინველად ასრულებს ბიბლიურ ცნებასა, ოფლითა პირისა შენისათა შჭამდე პურსა შენსა.

საბჭოთა საქართველოს მთავრობის შედგენილობა ქართულია გარდა ორი წევრისა. როცა მთავრობა იგი ისურვებდა საბჭოთა რეჟიმის შემოღებას თავის სამშობლო ქვეყანაში, უეჭველია, ამოქმედებდა გულწრფელი სიყვარული საქართველოს შრომელი მასისა, რომელსაც ძლიერნი ამა სოფლისანი ყოველ ნაირად სჩაგრავდნენ. მათი ნაოფლარით თვით სჭამდნენ პურსა, მათ კი უჭმელ უსმელს სტოვებდნენ. შრომა იყო სუფევისათვის არამშრომელთა, ხოლო მშრომელნი დიდხანს ელოდნენ შრომის სუფევის ჟამსა. მათი ნატვრა დღეს სინამდვილედ ქცეულა.

საბოლოო მიზანი სოციალიზმისა არის დამყარება ქვეყნად შრომის სუფევისა, მაგრამ მისი მიღწევა და [illegible] მოითხოვს მის [illegible] თავდადებით სამსახურსა. საქართველოში შრომელი მასა მუშებისა და გლეხობისა საერთოდ ქართველობაა. ამის გამო საჭიროა ქართველი მშრომელი მასა ისეთ გარემოებაში ჩადგეს, რომ შეეძლოს თავისი ნების ყოფა ცხად ჰყოს სიტყვით, თუ საქმით, როგორც ისეთმა კულტუროსანმა ინდივიდუალობამ, რომელიც შექმნა არა ერთი ათასი წლის თავისუფალ ეროვნულ პოლიტიკურ ცხოვრებისა, უნდა ჰგრძნობდეს, რომ იგია თავისუფალი, რომ არავინ ჰყავს გარეშე ძალა, რომელიც უხშავს თუ უზარს თვითმოქმედებისას, სცდილობს მისი სულის გადაგვარებას, მისი ძალ ღონის ექსპლუატაციას. გამსჭვალული უნდა ჰქონდეს იდეა მისი, რომ ყველანი ერთნი არიან, ყველანი ძმანი არიან.

ჭეშმარიტი ერთობა-ძმობა და თავისუფლება, რომელიც კირწყალი უნდა იყვეს სოციალიზმისა, შესაძლებელია, არსებობდეს მხოლოდ ჭეშმარიტად თავისუფალ ეროვნებათა შორის. საბჭოთა რეჟიმის შემოღება საქართველოს რესპუბლიკაში თუ დაყრდნობა ყოველ იმ ფაქტორს, რომელსაც წარმოუშვია ქართველობა როგორც განსაკუთრებული ეროვნულ კულტურული ინდივიდუალობა, უსათუოდ ნაყოფიერი იქმნება. ქართული ხალხის გენია შესძლებს იმას, რომ კომუნიზმიც საიდეალოდ განავითაროს თავის ქვეყანაში, მაგრამ საქართველოს მშრომელი ხალხისთვის არსებითად საჭიროა, რომ რუსეთის პროლეტარულმა რევოლუციამ ჩვენს საბჭოთა რესპუბლიკას აღუდგინოს უფლება იმ მაზრებზე, რაც ეთნოგრაფიულად და ისტორიულად საქართველოს ნაწილებია, მაგრამ დღეს მისი მეზობლების ხელთ არის.

საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტის წევრთ, დარწმუნებულნი ვართ, გულრწფელად სწადიათ კომუნიზმის დანერგვა საქართველოში ქართველი მშრომელი ხალხის გასაბედნიერებლად და სწორედ ასეთი გულწრფელობა უკარნახებს მათ, რომ იგინი მოღვაწეობენ საქართველოში, რომელიც მოითხოვს განსაკუთრებულის ყურადღებით მოპყრობასა.

გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს!
გაუმარჯოს სოციალიზმსა!
გაუმარჯოს თავისუფალ ხალხთა ფედერაციას!

პ. მ.

ახალი ამბები

(გრუკავროსტას ცნობები)

— **ტფილისის რევკომში.** რევკომის შემადგენლობა: რევკომში შედიან ამხ. ს. თოდრია, თავმჯდომარე ბარონი, ბ. ბიბინეიშვილი თავმჯდომარის ამხანაგი, ამხ. ნ. ოკუჯავა, მდივანი, ლ. ანანევი, ამხ. ვარდანიანი და ამხ. გ. ვაშაძე. რევკომი გადადის სასახლეში. შესვლა სამხრეთის კარიდან.

— სამედიცინო სანიტარულ ნაწილის რწმუნებულად დაინიშნა ექიმი პ. კიკალიშვილი, ტექნიკურ საბჭოს რწმუნებულად დიმიტრი ბაქრაძე. ყოფილ სატრანსპორტო საზოგადოების მთელი ქონება გადაეცა ცენტრო გარაჟს. რევკომმა დაადგინა ქალაქის გამგეობის თვითეულ განყოფილებას დაუნიშნოს რწმუნებული.

— ქალაქ ტფილისის ბანკების მთავარ კომისრად დაინიშნა ამხ. აკოპიანი.

— **სასურსათო საქმე.** ტფილისის რევკომმა თებერვლის 26 სხდომაზე დაადგინა მიიღოს სასწრაფო ზომები სასურსათო საქმის გასაუმჯობესებლად. სხდომაზე გამოირკვა, რომ უკვე მოვიდა ადერბეიჯანიდან ხორბალი და [illegible] მასალა.

— პროდკომი აუწყებს ყველა კერძო პირს და ორგანიზაციას, რომ ის ხელს შეუწყობს და დაეხმარება ტფილისში სურსათეულობის დაუყოვნებლივ შემოტანაში, ტფილისის ერთი ადგილიდან მეორე ადგილზე გადატანაში და აგრეთვე ყიდვა-გაყიდვაში. ქალაქიდან სურსათის გატანა კი აკრძალულია. ამ დადგენილების დამრღვევნი დაისჯებიან. პროდკომი აუწყებს ყველას რომ მან უკვე გააერთიანა ტფილისში არსებული სასურსათო ორგანოების მოღვაწეობა. ჯარის ნაწილებმა სურსათის მისაღებათ უნდა მიმართონ პირდაპირ პროდკომს. სახელმწიფო და საზოგადო სასურსათო ორგანოები, რომლებიც ასეთად არ აღიარებულან სარეგისტრაციოდ უნდა წარსდგენ პროდკომში. პროდკომის მისამართი შტაბის ქ. 2.

— სანიტარული ნაწილი აცხადებს ყველა ექიმი, ფარმაცევტი, ფელშერი კბილის ექიმი, მოწყალების და, რომლებიც ტფილისში იმყოფებიან, სამ დღეში უნდა გამოცხადდენ სარეგისტრაციოდ და შეავსონ საანკეტო ბარათები. რეგისტრაცია დაიწყება დილის 10 საათიდან თებერვლის 2 გარნიზონის უფროსის სამართველოში. სარეგისტრაციოდ გამოცხადება სავალდებულოა, ვინც არ გამოცხადდება საბჭოთა სარევოლიუციო ტრიბუნალში მიეცემა.

— მე-11 არმიის სანიტარულ ნაწილის უფროსი საჯალავიჩია.

— აქვე არიან დაბრუნებულნი გოსპიტლის მთავარ ექიმები და სამხედრო სააფთიაქო საწყობის უფროსები, რომლებმაც თან უნდა მოიტანონ დაწვრილებითი ცნობები რწმუნებულ მისდამი დაწესებულების შესახებ.

— **მუშაობის დაწყების დრო.** პროტდელის განყოფილებებს ეუწყათ, რომ თებერვლის 28 მუშაობა დაიწყონ დილის 9 საათზე და დაასრულონ ნაშუადღევის 3 საათზე.

— **შეშის შემოტანა.** ბაზარზე ახლო-მახლო სოფლებიდან შემოაქვთ შეშა.

— **სასურსათო განყოფილებიდან.** დაწესებულებებმა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებმა, რომლებიც ღებულობენ პურს მუშათა მაგიდიდან 1 მარტამდის საღამოს 6 საათამდე უნდა წარმოადგინონ მოსამსახურეთა შემოწმებული სია და რაციონთა რიცხვი ოჯახის წევრთა რაოდენობის აღნიშვნით. სიები უნდა წარმოდგენილ იქმნას პროტოდელში ჯგუფის წარმომადგენლის მიერ, რომელნიც ახალი მანდატით უნდა იქმნას აღჭურვილი.

— **ადერბეიჯანის მისიაში.** საქართველოს მთავრობასთან ადერბეიჯანის რესპუბლიკის დიპლომატიურ წარმომადგენლად დროებით დაინიშნა ამხ. დავუდ რასულ ზადე.

— **პროფ. კავშირთა საერთო კრება მომენტზე.** თებერვლის 26 ს შესდგა ქ. ტფილისის პროფეს. კავშირების წევრთა საერთო კრება. თავმჯდომარედ ერთხმად არჩეულ იქმნა ამხ. დუმბაძე. მიმდინარე მომენტზე მოხსენების მოსმენის შემდეგ კრებამ მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია: „ქ. ტფილისის პროფეს. კავშირების წევრთა საზეიმო საერთო კრებამ თებერვლის 26 იმსჯელა რა მიმდინარე მომენტზე, როდესაც საქართველოს მშრომელებმა წითელი არმიის აქტიური დახმარებით დაამხეს მენშევიკურ-იმპერიალისტური მთავრობა და ტფილისის პროლეტარიატის პროფეს. კავშირებმა მოიშორეს მენშევიკური ტერორის უღელი, საჭიროდ სცნობს პროფეს. კავშირების მთელი აპარატი მიმართოს საქართველოში საბჭოთა ძალაუფლების გასამტკიცებლად. კრება აცხადებს, რომ ყველა პროფეს. კავშირების დახმარებით [illegible] საქართველოში პროლეტარიატის [illegible] და კომუნისტური აღმშენებლობის სამჭედლოდ. პროფეს. კავშირები თავის [illegible] მენშევიკურ სულს და შემდეგში იმუშავებს კომუნისტურ პარტიის იდეურ ხელმძღვანელობით, რომელიც მშრომელთა ყოვლად ერთი დამცველი და სოციალიზმის იდეების განმახორციელებელია. კრება საჭიროდ მიიჩნევს დაუყოვნებლივ [illegible] პროფეს. კავშირების გამგეობათა ახალი არჩევნები, სადაც მხოლოდ ისეთნი უნდა გაიყვანონ, რომელნიც ერთგულად დაიცავენ პროლეტარიატის დიქტატურას და [illegible] საბჭოთა მთავრობის მუშაობას. კრება სალამს უძღვნის გმირ წითელ არმიას, რომელმაც საქართველოს პროლეტარიატს აღუდგინა [illegible] მენშევიკებისაგან. გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს. გაუმარჯოს პროლეტარულ დიქტატურის სამჭედლოს კომუნისტურ პარტიას. კავშირებს."

— **ტრამვაის მოძრაობის განახლება.** 28 თებერვალს თფილისში განახლდა ტრამვაის მოძრაობა.

— **მენშევიკებს ჯამაგირი არ დაურიგებიათ.** ყოფილმა მთავრობამ, რომელმაც თფილისიდან რამდენიმე მილიარდი მანეთის სახალხო ქონება გაზიდა თფილისიდან, უკანასკნელ თვის ჯამაგირები არ მისცა მრავალ სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეებისათვის ამავე დროს კი ზოგიერთ სამინისტროების და ისეთ დაწესებულებათა, როგორც მენშევიკების ჟანდარმერიის საგანგებო რაზმის მაღალ თანამდებობის პირთ, რამდენიმე თვის ჯამაგირი წინდაწინ მიუღიათ.

— **ლიანდაგების გაყვანა სათბობი მასალისათვის.** გლავლესკომის საგზაო-სამშენებლო განყოფილება დაახლოვებით ერთი წლის წინად შეუდგა რკინის გზის ლიანდაგის ტოტების გაყვანას სათბობი მასალის გამოზიდვის გასაადვილებლად. მიმდინარე წელს ასეთი რკ. გზის ტოტები 40-ით გამრავლდა: საერთო სიგრძე კი 280 ვერსტს აღწევს.

— **ტფილისის მიმართულების ჯარების პარადი.** კვირას, თებერვლის, 27 დაახლოვებით შუადღის 2 საათზე თავისუფლების მოედანზე გაიმართა თფილისის მიმართულების ჯარის პარადი. მოედანზე დაეწყვნენ ჯარის ნაწილები. 2 საათზე ავტომობილებით მოვიდნენ საბჭოთა საქართველოს რევკომის წევრნი მე-11 არმიის კომანდარმი ამხ. გეკკერი. მათ მოსვლისას რამდენიმე ორკესტრმა შეასრულეს „ინტერნაციონალი" რევკომის წევრებმა და ამხ. გეკკერმა, რომელთაც მოზღვავებული ხალხი და ჯარის ნაწილები აღტაცებით ესალმებოდნენ მეზობელ საბჭოთა რესპუბლიკათა წარმომადგენლებთან ერთად ჩამოუარეს ჯარის ნაწილებს ფრონტით და ესალმებოდნენ მათ. შემდეგ მცირე მისალმებით ჯარის ნაწილებს მიმართეს რევკომის წევრებმა და აგრეთვე აზერბეიჯანის სამხედრო საზღვაო კომისარმა ამხ. კარაევმა. უსურვეს დღეგრძელობა საბჭოთა საქართველოს და საერთაშორისო პროლეტართა რევოლიუციის ბელადს ამხ. ლენინს. ამის შემდეგ დაიწყო პარადი, რომელსაც ხელმძღვანელობდა ამხ. ველიკანოვი. პარადი მიიღო მე-11 არმიის კომანდარმმა ამხ. გეკკერმა. ჯარის ნაწილებმა წითელ კურსანტების მეთაურობით, ძამაცი [illegible] ხედულობით და ყოჩაღი გამომეტყველებით მწყობრად ჩაიარეს. ბოლოს აგრეთვე გაიარეს სომხის ჯარის ნაწილებმა და ცხენოსნებმა. აღფრთოვანებული ხალხი მჭექარე „ურა"-ს ძახილით და ტაშით ესალმებოდა და აცილებდა ჯარის ნაწილებს.

— **ქართველ ხელოვანთა კრება.** მწერალთა კავშირი მოიწვევს ყველა ქართველ მწერალს, მხატვრებს, სცენისას და მუსიკოსებს გამოცხადდნენ საერთო კრებაზე მარტის 1-ს შუადღის 4 საათზე ა. ხოშტარიას სახლში, სერგიევის ქუჩა, № 13. დასწრება აუცილებელია, რადგან გარჩეულ იქნება ფრიად საყურადღებო კითხვები.

დეკრეტი

სოციალისტური საბჭოთა საქართველოს რესპუბლიკის სარევოლიუციო კომიტეტისა საერთო დემობილიზაციისა და ჯარისა და სახალხო გვარდიისა დათხოვნის შესახებ.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სარევოლიუციო კომიტეტი ადგენს: საქართველოს ყოფილ დემოკრატიულ რესპუბლიკის ჯარისა და გვარდიის დემობილიზაცია მოხდეს და იგინი დათხოვნილ იქნან. დათხოვნილ გვარდიელებს და ჯარისკაცებს სახაზინო ქონება უნდა ჩააბარონ განსაკუთრებულ სალიკვიდაციო კომისიებს, რომელიც სახალხო სამხედრო კომისრის ბრძანებით იქნება შედგენილი.

საქართველოს სარევოლიუციო კომიტეტის თავმჯდომარე **ორახელაშვილი.**

საზღვაო და სამხედრო საქმეთა სახალხო კომისარი **შ. ელიავა.**

მდივანი **ჯაფარიძე.**

1921 წლ. 26 თებ. ტფილისი.

ბრძანება № 1.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტისა.

აჯანყებულ მშრომელთა მასსების მიერ ჩამოგდებული ყოფილი საქართველოს მთავრობა, ჟორდანიის მეთაურობით მისი ოფიცერთა და იუნკერთა ბანდების დამარცხების შემდეგ, დღის [illegible] დაირბინა, დასავლეთ საქართველოში.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტი, შევიდა რა დღეს დედა ქალაქში, აიღო ხელში სრული სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლება და ბრძანებს:

ჩამოგდებულ, მაგრამ ჯერ საბოლოოდ არ დამარცხებულ ყოფილი საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლა უნდა გაგრძელდეს მთელი ენერგიით.

ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებმა, ქალაქის და ერობის თვითმართველობებმა, ქალაქის და ერობის მილიციამ და საზოგადოთ, ყველა თანამდებობის პირებმა უნდა განაგრძონ მიმდინარე მუშაობა და უნდა დარჩნენ თავის ადგილზე.

რევოლიუციონური წესიერება სასტიკათ დაცული უნდა იქნეს.

საბოტაჟნიკები, ქურდები, წესიერების დამრღვევნი დასჯილი იქნებიან სასტიკათ რევოლიუციონური დროის კანონების მიხედვით.

რევოლიუციონურ კომიტეტის თავმჯდომარე **მამია ორახელაშვილი.**

მდივანი **ლადო დუმბაძე.**

უცხოეთში

(გრუკავროსტას ცნობები).

უმუშევრობა ინგლისში.

მოსკოვი. 28 თებერვალი. (რადიო) მთავრობის ცნობების თანახმად, უმუშევართა საერთო რიცხვი მილიონ ნახევარს აღემატება. უმუშევართა რიცხვი უკანასკნელ კვირის განმავლობაში გადიდდა 20.000 კაცით.

როგორ ცხოვრობენ ბავშვები ევროპაში.

მოსკოვი. (რადიო) ბელგიის გაზეთი „ნაროდ" ევროპაში ბავშვების ცხოვრების შესახებ იუწყება: გერმანიაში იმყოფება მილიონამდე ავადმყოფი ბავშვი. ავსტრიაში ასი ათასობით, ბავშვები სიმშილისაგან იხოცებიან. უნგრეთში 100.000 ბავშვიდან 45.000 ავადმყოფია. პოლონეთში მილიონამდეა ბავშვები, რომლებიც სიმშილს განიცდიან. ასე ცხოვრობენ ბავშვები კაპიტალისტურ ქვეყნებში.

ძალით მქმნიან ხოცვა-ჟლეტას.

მოსკოვი. (რადიო) როგორც სჩანს, საფრანგეთი მიისწრაფვის სამხრეთ-სლავიის საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ გამოსვლისაკენ. სამხრეთ სლავიის მთელი საზოგადოება პროტესტს უცხადებს საფრანგეთს.

პარტიული ცხოვრება

—დღეს, საღ. 21 5 საათზე „სოც.-ფედერალისტის" რედაქციაში მოხდება დრ. მთავარი კომიტეტის სხდომა. ევალებათ უბნების პარტიულ ორგანიზაციებს გამოგზავნონ წარმომადგენლები.

საბჭოთა რუსეთში

(გრუკავროსტას ცნობები)

მოსკოვი. 28 დათესვის წინ.

ორენბურგის. მაზრები, ღებულობს ზომებს მუშათა გეგმის მინდვრების დამუშავების შესახებ, ლაუბლინსკის მაზრამ უნდა დათესოს 150 ათასი ფუთი ხორბალი, 50 ათასი ფუთი კარტოფილი.

ჩებოკარი. ჩუვაშის ოლქში დათესვის საქმეები კარგად მიმდინარეობს.

ხორცი ცენტრისათვის.

ტაშკენტის რკინის გზის სხვა და სხვა სადგურებზე დამზადებულია ცენტრისათვის 25 ათასი ფ. ხორცი.

სათბობი მასალის ფრონტი.

პეტროგრადი. საზღვარგარეთ შეძენილ იქმნა ოქროს ფულით 18 მილიონ მანეთის ქვა-ნახშირი პეტროგრადის სამრეწველოებისათვის.

საზღვარ გარედ გასატანად დამზადებული საქონელი.

გლავმეხს დამზადებული აქვს საზღვარგარეთ გასატანად 11 მილიონი ნადირის ტყავი. ამ ტყავებს საზღვარგარეთ მეტად დიდი ფასი აქვს. ტყავების საფასურში საზღვარგარეთ შეუძენენ სასოფლო სამეურნეო იარაღებს და ორთქმავლებს.

სტამბა „სახალხო საქმე" კალოუბნის ქუჩა № 14.